

[Hauch.]

Raadighed for Erhvervslivet, naar Udviklingen kræver Midlernes Anvendelse paa ny. Vi har fra forrige Verdenskrig ret sørgelige Erfaringer med Hensyn til, hvad det betyder at anbringe Midler paa en Maade, som senere viser sig at give store, jeg kunde næsten sige ubegrænsede Tab. Derfor vil der ikke kunne blive nogen Uenighed om Maalet for de Bestræbelser, der her er Tale om. Derimod har der under de mange Forhandlinger, som har været ført dels i Nationalbanken, dels mellem Nationalbanken og den højtærede Handelsminister tillige med den højtærede Finansminister, dels endelig mellem de private Banker, Handelsministeriet og Finansministeriet, været delte Meninger om, hvilken Vej man skulde gaa.

De oprindelige Forslag vakte, navnlig for det ene Forslags Vedkommende, nogen Ængstelse hos Pengeinstitutterne, og denne Ængstelse forplantede sig ud i Erhvervslivet, idet man gjorde gældende, at dersom man bandt Midlerne paa en saadan Maade, at Erhvervene kom til at mangle Midler paa et Tidspunkt, da de mente selv at have Brug for dem, var der nogen Grund til at nære Ængstelse for saadanne Foranstaltninger.

Den højtærede Handelsminister gjorde opmærksom paa, at der havde været ført Forhandlinger med Erhvervenes ledende Folk angaaende det af den højtærede Handelsminister forelagte Forslag. Det er for saa vidt rigtigt, men jeg kommer næppe i Uoverensstemmelse med den højtærede Handelsminister, naar jeg siger, at ganske vist har Handelsministeriet vist Erhvervenes Formænd den Venlighed at kalde dem til et Møde og sætte dem ind i, hvad Forslagene gik ud paa, men nogen egentlig Forhandling med Erhvervenes ledende Folk har der ikke været Tale om. Vi paaskønner, at vi er blevet indviet i disse Forslags Karakter, før de blev fremsat her i Rigsdagen, men nogen egentlig Tilslutning fra Erhvervenes Folk har man ikke bedt om og som Følge deraf heller ikke faaet.

Det er mit Haab, at de to foreslaaede Love maa vise sig at faa den Virkning, som man fra alle Sider ønsker. Jeg haaber saaledes, at man vil faa noget ud af det nye Princip, som de foreslaaede Spareobligationer er Udtryk for, men jeg føler mig ikke sikker paa, at man vil faa saa meget ud af det, som mange tror, idet Smaasparerne, som der navnlig tages Sigte paa her, nok for en Dels Vedkommende vil ræsonnere som saa, at det er naturligare for dem selv

at have Raadighed over deres Midler end at binde dem i saa lang en Periode. Men dersom det kan lykkes at faa dem til at forstaa, at de rentemæssigt og indtægtsmæssigt set opnaar en Fordel — hvad de jo gør under de øjeblikkelige Forhold —, vil det efter min Opfattelse kun være at ønske, at denne Fremgangsmaade bliver anvendt i saa stor Udstrækning som muligt. Til nogen Lettelse i saa Henseende tjener i øvrigt den Bestemmelse, som den højtærede Finansminister gjorde opmærksom paa, hvorefter Rentesatserne kan ændres i Tilfælde af, at Forholdene paa Pengemarkedet skulde faa en helt anden Karakter, end de har paa det Tidspunkt, da disse Stats-Spareobligationer indføres.

Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder ved Omtalen af Lovforslagene; de er jo omhyggeligt gennemdrøftet paa mange Stadier. Jeg indskrænker mig til paa mit Partis Vegne at anbefale Lovforslagene til hurtig Fremme i det høje Landsting.

Stein: Efter de udførlige Udtalelser, som er fremsat vedrørende de to foreliggende Lovforslag, er der ikke nogen Anledning for mig til at gaa i Detailler.

Lovforslagene udspringer af den Situation, som Landet befinder sig i i Dag; de maa ses under en samlende Synsvinkel, idet de hver paa sin Vis tilsigter at afværge de Ulykker, som kan blive Følgen, hvis de mange ledige Penge gaar paa Eventyr — disse saakaldte arbejdsløse Penge, der er opsamlet gennem Realisation af Aktiver eller Salg af Varer, som ikke under de nuværende Forhold lader sig erstatte ved Genkøb. Der er altsaa Tale om rent forebyggende Foranstaltninger til Undgaaelse af Inflation og til Værn for den danske Krone.

Forud for disse Lovforslags Fremsættelse er der, saaledes som det allerede har været omtalt, gaaet en lang Række Overvejelser og Forhandlinger, dels inden for Nationalbankens Direktion, Bestyrelse og Repræsentantskab, dels mellem Nationalbanken og Regeringen og sluttelig mellem denne eller nærmere bestemt mellem Handelsministeren og Bankverdenen. Det oprindeligt af Nationalbanken udformede Forslag til en Binding af Bankernes Indskudsmidler — dette taget i videste Forstand — er, saaledes som det er nævnt, undergaaet en Række Ændringer, og de foreliggende Lovforslag er da Udtryk for et Kompromis, som er tiltraadt af Landets Banker. Formaalet med denne Binding er at hindre, at Bankerne indlader sig paa en letsindig